

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband VO 2509 Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe (hierna: SWV) is wettelijk verantwoordelijk voor de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoeften niet binnen het (reguliere) onderwijs beantwoord kunnen worden. Deze leerlingen komen dan mogelijk in aanmerking voor praktijkonderwijs (PrO, dat een vorm van regulier onderwijs is waar een TLV voor afgegeven moet worden) of voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

De criteria in dit document vormen een addendum bij het ondersteuningsplan 2024 – 2028. Omdat dit een herziening is van de TLV route binnen het ondersteuningsplan (OP 2024-2028), mandateren de Ondersteuningsplanraad (OPR), de Raad van Toezicht (RvT) en de Raad van Aangeslotenen (RvA) de bestuurder om redactionele en overige kleine wijzigingen in het document vanuit visie en wettelijke kaders aan te brengen.

Op het moment dat- bij voorkeur- alle betrokkenen concluderen dat een reguliere school voor een leerling geen perspectief (meer) biedt en het PrO of VSO noodzakelijk is voor haar of zijn ontwikkeling, wordt door de school een toelaatbaarheidsprocedure opgestart voor plaatsing op het PrO of VSO. In deze procedure komen school, ouders* en evt. andere betrokken partijen tot overeenstemming over de benodigde (gehele of deeltijd) plaatsing. Zo mogelijk worden er vooraf afspraken gemaakt over de duur van plaatsing en worden er, waar mogelijk, terugplaatsingsafspraken gemaakt. Bij het perspectief van terugplaatsing en andere vormen van tijdelijkheid blijft de school van herkomst betrokken.

Dit document beschrijft de volgende zaken:

- de eisen die aan TLV-aanvragen voor het VSO en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld;
- de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de PCL haar beslissingen baseert.

Voor het Praktijkonderwijs gelden de wettelijke criteria, zoals vermeld op blz. 8 van dit document.

*Waar in dit document 'ouders' worden genoemd, kan ook 'verzorgers' worden gelezen.

2. Bevoegdheid van en opdracht aan de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

- A. Samenwerkingsverband Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe mandateert de PCL, bestaande uit drie gedragsdeskundigen, tot het beoordelen van de aanvragen voor TLV's en tot geven van een advies aan de bestuurder over de toekenning van de TLV's voor PrO en VSO, inclusief de categoriebepaling voor de VSO TLV's.
- B. De PCL handelt in haar oordeelsvorming volgens dit beoordelingskader en verantwoordt elke beslissing in termen van dit beoordelingskader. De verantwoording is in ieder geval schriftelijk. Bij een verzoek daartoe van de school en/of betrokken ouders, licht de PCL haar beslissing mondeling toe.
- C. De bestuurder van het samenwerkingsverband draagt zorg voor een adequate facilitering van de PCL zodat deze haar opdracht zorgvuldig en binnen de wettelijke kaders die daaraan gesteld zijn, kan uitvoeren.
- D. De PCL draagt er zorg voor dat zij op de hoogte is van de actuele afspraken over de basisondersteuning in het samenwerkingsverband.
- E. De PCL stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het vorige schooljaar. Bestuurder en PCL stellen jaarlijks de inhoudelijke eisen aan het jaarverslag vast. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats tussen de bestuurder van het samenwerkingsverband en de PCL over de voortgang van het werk van de PCL.
- F. Het samenwerkingsverband en de PCL handelen conform de wet- en regelgeving ten aanzien van bescherming persoonsgegevens (WBP) en conform wat bepaald is in het convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en privacy' van de PO- en VO-Raad.
- G. De bestuurder van het samenwerkingsverband heeft een privacyreglement vastgesteld dat van toepassing is op de PCL van het samenwerkingsverband.
- H. Ouders en school kunnen een bezwaar indienen tegen het TLV besluit. Zie hiervoor de 'TLV bezwaarprocedure' onder 'documenten' op de website van het SWV. Of klik [hier](#) om het document te openen.

3. Vormeisen TLV-aanvraag en procedure

3.1. Controle

Het samenwerkingsverband controleert bij elke aanvraag of:

- A. de toepasselijke termijnen in acht zijn genomen; zoals een (half)jaarlijkse evaluatie van het OPP en diagnostische gegevens. Het OPP is bij DUO aangemeld. De onafhankelijk deskundigen beoordelen of deze gegevens voldoen of dat nadere of recentere gegevens nodig zijn om tot een goed advies te komen.
- B. de ouders (vroegtijdig) betrokken zijn, in alle fasen van de procedure zijn geconsulteerd en bij de aanvraag kenbaar maken wat hun zienswijze is.

Indien ouders het niet eens zijn met de aanvraag, blijkt uit het dossier (bijvoorbeeld door een separate bijlage) dat ouders bij elke stap in de procedure in het voortraject geïnformeerd zijn en dat ernaar gestreefd is om met hen tot overeenstemming te komen. Indien ouders het niet eens zijn met een TLV aanvraag, organiseert de PCL samen met de school van herkomst een zienswijze gesprek, waarbij de school van herkomst zorg draagt voor de verslaglegging. Dit om de verschillende perspectieven te horen en een gezamenlijke richting te geven voor de leerling.

- C. aan de volgende vormeisen is voldaan:

De TLV aanvraag gaat vergezeld van een recent geëvalueerd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de betreffende leerling waar minimaal een half jaar mee gewerkt is. Hieruit blijkt dat:

- proces en afwegingen leidend tot de aanvraag duidelijk zijn;
- gehandeld is volgens de principes van handelingsgericht werken, ondersteuningsbehoeften van het kind vertaald zijn in een planmatige, handelingsgericht aanpak, school overtuigend extra ondersteuningsinzet heeft gepleegd en
- de mening en inbreng van school, ouders, kind en andere deskundigen duidelijk zijn.

Het OPP bevat een integraal beeld van de onderwijsondersteunings- en zorgbehoefte van de leerling. De cognitieve, didactische/ onderwijskundige, sociaal-emotionele en de lichamelijk/ motorische ontwikkeling, zijn beschreven in relatie tot de interactie met de docenten, de groep en de eigen sociale (leef) omgeving. Indien aan de orde, is de zorgbehoefte van de leerling /de thuissituatie daarbij betrokken. Er is daarnaast gebruik gemaakt van expertise, die zowel van binnen als buiten de school kan komen.

Het OPP is een middel en geen doel. De scholen hebben keuze welk format ze gebruiken. Het SWV heeft een voorbeeld format beschikbaar gesteld. In het handelingsdeel van het OPP staan de doelen, aanpak en inzet van (extra ondersteunings) middelen, voortkomend uit de onderwijs en ondersteuningsbehoefte beschreven. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP en ondertekenen deze bij instemming.

D. De school heeft de mogelijkheid tot plaatsing in een andere school of (indien aanwezig) een tussenvoorziening onderzocht. Plaatsing op een andere school binnen het eigen bestuur of eventueel een ander schoolbestuur kan de mogelijkheid bieden om thuisnabij een passend aanbod voor het kind te vinden. Er kunnen zich situaties voordoen waarbij een andere school beter aan de specifieke behoeften van het kind kan voldoen. Ook hierbij is het van groot belang dat ouders meegaan in het zoeken naar een andere school. Hetzelfde geldt voor plaatsing in een “tussenvoorziening”. Hierbij is altijd sprake van een tijdelijke plaatsing met de intentie dat het kind terugkeert naar de eigen school.

Bovenstaande processtappen zijn van toepassing op verwijzing van een leerling naar het VSO door een reguliere school. Bij de overstap vanuit het primair onderwijs (PO) of het speciaal onderwijs (SO) naar het VSO gaan wij eveneens uit van de aanwezigheid van een recent geëvalueerd OPP. Als er vanuit het PO géén recent geëvalueerd OPP aanwezig is, ligt een overstap naar het VSO niet voor de hand.

3.2. Afhandeling aanvragen

Het samenwerkingsverband handelt aanvragen voor een TLV als volgt af:

- A. Het bevoegd gezag (of daartoe gemandateerde schooldirecteur) vraagt de TLV aan bij Stichting Leerlingenzorg NW- Veluwe. Dit vindt plaats op basis van de twaalf beoordelingsaspecten zoals vermeld in paragraaf 4.1.
- B. Binnen vijf werkdagen ontvangt de aanvragende school een reactie namens de PCL, waarin staat of de PCL de aanvraag in behandeling neemt. Er zijn drie mogelijkheden:
 - de aanvraag voldoet aan alle vorm- en/of procedurele eisen en bevat voldoende informatie om over te beslissen, of
 - de PCL kan besluiten een aanvraag aan te houden om de school in de gelegenheid te stellen aanvullende informatie te verstrekken. De aanhouding is aan een termijn gebonden die de PCL daaraan stelt; wordt deze overschreden, dan wordt aanvraag als niet ontvankelijk verklaard. Zodra het volledige dossier aangeleverd is, gaat de wettelijke beoordelingstermijn lopen.
 - indien de school volgens de PCL niet aan de vorm- en/of procedurele eisen heeft voldaan, wordt de aanvraag als niet ontvankelijk verklaard en wordt er geen formele TLV-aanvraag gestart. Het dossier wordt teruggezet, met een begeleidend schrijven.
- C. Binnen zes weken na het ontvangen van een volledige in behandeling genomen aanvraag geeft het samenwerkingsverband de TLV-beslissing af met verantwoording. Indien nodig, verlengt het samenwerkingsverband deze termijn met 4 weken. Indien dit het geval is, zullen de aanvragende school en de ouders daarover geïnformeerd worden.

- D. Het samenwerkingsverband hanteert voor de TLV aanvragen uiterste aanvraagdatum van 1 april. Het aanvragen voor die datum garandeert een beslissing door de PCL voor de zomervakantie, waarbij wordt uitgegaan van de vakantiedatums van regio Midden. Een aanvraag, die na die datum wordt ingediend, wordt wel in behandeling genomen. Een besluit voor de zomervakantie is dan echter niet meer gegarandeerd. Deze routing is inhoudelijk wenselijk, zodat de PrO/ VSO scholen tijdig kunnen anticiperen op de aankomende leerlingstroom en ook het leerlingvervoer vanuit de gemeente tijdig geregeld kan worden. Bovendien moet voor de meeste leerlingen in deze periode van het schooljaar duidelijk zijn, welke onderwijscontext het best passend is.
- E. Het samenwerkingsverband hanteert voor de TLV-aanvragen van een aflopende TLV de uiterste aanvraagdatum van 1 maart.

3.3. Besluit TLV

- A. De PCL komt tot een advies voor bestuurder van het samenwerkingsverband binnen zes weken na het in behandeling nemen van de aanvraag, met zo nodig een beargumenteerde en aan de school meegedeelde verlenging van maximaal vier weken. De bestuurder neemt binnen dit tijdsbestek een besluit.
- B. Het samenwerkingsverband deelt de beslissing mee aan de school en stuurt bij een positief besluit, een kopie van het TLV besluit met de deskundigenadviezen aan de school/bevoegd gezag die de aanvraag deed. Tevens stuurt het samenwerkingsverband een kopie van het TLV besluit met de deskundigenadviezen naar de ouders.

In geval van een negatief besluit wordt door de PCL contact opgenomen met de aanvragende school om dit besluit toe te lichten, waarna een schriftelijke bevestiging van het besluit volgt. Tegen een negatief besluit kan bezwaar gemaakt worden conform de op blz. 2 genoemde procedure.

- C. In uitzonderlijke situaties kan de bestuurder van het samenwerkingsverband beredeneerd gebruik maken van diens discretionaire bevoegdheid .

4. Inhoudelijke oordeelsvorming

4.1 De beoordelingsaspecten

De PCL komt tot een inhoudelijk advies aan de bestuurder op grond van een afweging van de volgende twaalf beoordelingsaspecten:

4.1.1. Leerling aspecten

- A. De specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- B. De ernst van de problematiek en de mate van hinder die de leerling daarvan ondervindt.
- C. De samenwerking tussen leerling, ouders en school, waarbij het belang van de leerling centraal staat.
- D. De leerling heeft gebruik gemaakt van het hoorrecht.

4.1.2. School aspecten

- A. De school/ aanvrager heeft de fasen van opbrengstgericht en handelingsgericht werken (OGW en HGW) goed beschreven.
- B. De mate waarin de school aan de basisondersteuning heeft voldaan die in de schoolgids staat beschreven en na collegiale consultatie blijkt dat geen van de scholen voor regulier onderwijs (binnen een straal van 15 km) tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- C. De mate waarin de school extra (mogelijk o.a. externe) ondersteuning heeft ingezet, zoals beschreven in het OPP van de leerling
- D. De samenwerking tussen school en ouders.

4.1.3. Ouder aspecten

- A. De belemmerende en stimulerende factoren in de thuissituatie.
- B. De mate van erkenning van de ondersteuningsbehoefte van hun kind.
- C. De mate van verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen in de ondersteuning van hun kind.
- D. De samenwerking tussen ouders en school.

4.2 De inhoudelijke beoordeling aan de hand van het beoordelingskader

De twaalf beoordelingsaspecten worden door de PCL in hun onderlinge samenhang beoordeeld om tot een advies over een aanvraag te komen. De beoordelingsaspecten geven inzicht in de voorwaarden die nodig zijn voor een leerling om goed te kunnen functioneren en zich verder te kunnen ontwikkelen. Het hiernavolgende beoordelingskader maakt een transparante beoordeling van de TLV-aanvragen mogelijk en geeft handvatten voor de verantwoording van de TLV besluiten.

Met betrekking tot de aanvragen voor verlengde inschrijving in het VSO (herindicaties) geldt het volgende: TLV's categorie 1 worden voor de duur van de schoolloopbaan toegekend, conform bestuurlijk besluit van oktober 2024. Het VSO evalueert het OPP jaarlijks, voortvloeiend uit wettelijke verplichting op dat gebied. Daarnaast heeft het VSO zich geëngagemint op het beantwoorden van de vraag of de leerling de stap van het VSO naar regulier VO kan maken. Het is aan het VSO om te bepalen wanneer deze vraag gesteld en beantwoord wordt; de voorkeur voor het eerste jaar is daarbij uitgesproken. Op het moment dat dit leidt tot herindicatie geldt de werkwijze zoals beschreven in deze procedure.

Voor leerlingen met een TLV categorie 2 of 3 geldt dat jaarlijks wordt geherindiceerd conform deze procedure.

Bij het maken van het inhoudelijke advies beoordeelt de PCL de aangeleverde informatie op de weergegeven aspecten. Daarbij gaat het ook om de beoordeling van de wederzijdse beïnvloeding van diverse aspecten. Als voorbeeld: het kan zo zijn, dat de houdingskenmerken van ouders (ouderaspect c.) juist zeer ondersteunend zijn, maar dat de ernst van de problematiek de mogelijkheden in het regulier onderwijs toch zodanig te boven gaat, dat de TLV dient te worden toegewezen.

De volgende vragen zijn aan de orde:

- A. Is er voldoende informatie beschikbaar om de beoordeling te kunnen uitvoeren?
- B. Zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerling en school voldoende duidelijk?
- C. Voldoet de school van herkomst aan de afspraken binnen het SWV over de basisondersteuning?
- D. Is er een geëvalueerd OPP waarmee tenminste 6 maanden is gewerkt?
- E. Welke interventies zijn ingezet met welk resultaat?
- F. Wat is de visie van leerling en ouders?
- G. Overstijgen de hiervoor benoemde aspecten de mogelijkheden van het regulier onderwijs?

De PCL moet bij beredeneerde afwijking van de aangevraagde TLV(-categorie) toelichten op welke gronden tot een alternatieve afweging is gekomen.

De PCL adviseert over de toelaatbaarheid en bepaalt tevens de categorie: 1, 2 of 3. In het beoordelingskader staat weergegeven op grond van welke overwegingen de advisering van categorie tot stand komt.

De PCL adviseert de bestuurder over de af te geven TLV.

Beoordelingskader: Bepaling TLV en categorie (1, 2 of 3)

Inleiding

Bijgaand het beoordelingskader voor de toekenning van een TLV. Zoals in het beoordelingskader aangegeven, vindt de beoordeling van de TLV-aanvraag en daarmee ook de soort en categoriebepaling plaats in een samenhangende beoordeling van alle aspecten.

Gezamenlijke uitgangspunten

- Elk kind heeft recht op onderwijs.
- Elke leerling zo snel mogelijk op de best passende en zo thuisnabij mogelijke plek.
- Voorkomen dat leerlingen, school en ouders elkaar uit het oog verliezen.
- Zo min mogelijk bureaucratie voor scholen en samenwerkingsverband.
- De VSO-scholen monitoren in een cyclisch proces of een leerling- als de ontwikkellijn en ondersteuningsbehoeften dit toelaten- terug te leiden is naar het regulier onderwijs.

M.b.t. Groepen leerlingen:

In de hiernavolgende criteria wordt beschreven hoe en op basis waarvan de toekenning van een TLV aan een individuele leerling plaatsvindt. In het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) kan voor speciale groepen collectieve financiering plaatsvinden. Hiervoor worden afspraken gemaakt tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en het bevoegd gezag van de betreffende school voor VSO.

Concreet betekent dit dat een leerling een TLV categorie 1 toegekend krijgt en dat eventuele benodigde aanvullende bekostiging in de hiervoor genoemde afspraken wordt opgenomen.

Toelaatbaarheidscriteria PrO

Het toekennen van een TLV PrO gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Meestal vindt toelating tot het Praktijkonderwijs plaats bij de overstap van het (speciaal) basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Voor de uitgebreide procedure in die situatie verwijzen we naar onze Handleiding voor het (speciaal) basisonderwijs voor de toekenning PrO instroom. Voor zij- instromers in het Praktijkonderwijs geldt:

Indicatoren voor PrO		Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> o Een leerachterstand van 50% (of meer) op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. o Een intelligentiequotiënt (IQ) tussen 55 en 80. 	<p>Recent (minder dan een jaar geleden) geëvalueerd OPP, waarmee ten minste 6 maanden gewerkt is en waarin de onderwijs en ondersteunings-behoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen en</p> <p>Aanvullende onderzoeksgegevens en/of rapportages waaronder een IQ onderzoek, niet ouder dan 2 jaar (wettelijke vereiste) en</p> <p>Recente LVS gegevens en</p> <p>Indien aanwezig een Drempelonderzoek.</p>
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	Alleen voldoen aan de criteria is niet voldoende: uit het dossier moet blijken dat het gaat om een leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte. De PCL beoordeelt dit op grond van de informatie in het dossier, vooral op grond van het OPP en de motivering. Wel zijn de bovengenoemde criteria leidend.	
Ondersteuningsstructuur	Passende ondersteuning op een reguliere VMBO school is vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerling ontoereikend.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO zeer moeilijk lerend – categorie 1

Het toekennen van een TLV VSO ZML gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1.

Indicatoren voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> o IQ lager dan 55 of: o IQ tussen 55-70 in combinatie met een laag leerrendement (bij aanvang voortgezet onderwijs ≤ eind groep 3) in combinatie met een andere zware ondersteuningsbehoefte die blijkt uit diagnostische- en/of hulpverleningsrapportage of: o IQ tussen de 70 en 85 in combinatie met ernstige problematiek op sociale redzaamheid en/of sociaal emotionele ontwikkeling waaruit intensieve ondersteuning nodig blijkt. <p>Het gedrag van de leerling is passend binnen de kaders van het ZML-onderwijs.</p> <p>Onderwijskundige rapportage voorzien van datum (niet ouder dan 1 jaar geleden), naam, functie, handtekening onderzoeker en/of onderwijskundige rapportage (waaronder de laatst afgenomen genormeerde toetsen) waaruit blijkt dat de leerling functioneert op het niveau van ZML en waarin wordt ingegaan op de onderwijskundige ontwikkeling die een leerling heeft doorgemaakt. En</p> <p>recent (minder dan een jaar geleden) geëvalueerd OPP, waarmee ten minste 6 maanden gewerkt is en waarin de onderwijs en ondersteunings-behoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.</p>
Ondersteuningsbehoeften van de leerling¹	<p>Een ondersteuningsbehoefte ten aanzien van twee of meer van de volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> o sociale redzaamheid in relatie tot de bovengenoemde kenmerken; o de algemene leervoorwaarden werkhouding, taakgerichtheid, aandacht en motivatie en kan alleen in een ZML-groep functioneren; o het aanvankelijk lezen, rekenen en spellen en heeft een structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal; o zelfstandigheid en zelfredzaamheid; o de onderwijsbehoefte van de leerling is structureel verweven met de behoefte aan jeugdhulp of gespecialiseerde zorg.
Ondersteuningsstructuur	<p>Passende ondersteuning op het reguliere onderwijs is vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling ontoereikend.</p>

¹ Indien op basis van 1 van genoemde behoeften onderwijs in het VSO plaats moet vinden, dan dient dit te worden onderbouwd in de aanvraag.

Toelaatbaarheidscriteria VSO ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek

– categorie 1

Het toekennen van een TLV VSO gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken (ernstige gedrags- en/of kinderspsychiatrische problematiek en de ondersteuningsbehoeften van de leerling in samenhang met de ouder- en school beoordelingsaspecten).

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E. Deze leerling valt onder bekostigingscategorie 1.

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> ○ Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek of ○ Er is sprake van moeilijk verstaanbaar en/of onbegrepen gedrag en is vaak gemakkelijk te beïnvloeden. 	<p>Recente (niet ouder dan 1 jaar) (onderzoeks)gegevens die deze kenmerken onderbouwen, bijvoorbeeld een diagnostisch onderzoek, een behandelplan/-verslag of observatieverslag, indien aanwezig en</p> <p>recent (minder dan een jaar geleden) geëvalueerd OPP, waarmee minimaal 6 maanden is gewerkt en waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.</p>
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Emoties en persoonskenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vraagt om ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken en/of ○ vraagt individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren) en/ of ○ vereist specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. <p>B. Omgaan met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vraagt om ondersteuning in de omgang met anderen. <p>C. Voorwaarden om te kunnen leren</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Structurele behoefte aan een prikkelarme omgeving, waarin (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden en/of 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). D. Didactische begeleiding ○ Structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof. E. Integrale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften ○ Zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een ondersteuningsbehoefte ten aanzien van sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag en/of ○ betrokkenheid vanuit de jeugdhulp en/of psychiatrie. 	
Ondersteuningsstructuur	Passende ondersteuning op het reguliere onderwijs is vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling ontoereikend.	

Toelaatbaarheidscriteria VSO langdurig (somatisch) ziek – LZ- categorie 1

Het toekennen van een TLV VSO LZ gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteunings-behoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1.

	Indicatoren voor onderwijs aan langdurig (somatisch) zieke leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> ○ IQ hoger dan 70. ○ Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen. 	<p>Recente (niet ouder dan 1 jaar) rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.</p>
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Behoeftte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en/of ○ behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen en/of ○ extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens gezondheid en/of pijnbeleving en/of ○ extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens energieniveau, slaapbehoeften en/of slaappatroon en/of ○ behoefte aan een vermindering van leertijd en schoolwerk met ten minste 25% door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p>	<p>Recent (minder dan een jaar geleden) geëvalueerd OPP, waarmee ten minste 6 maanden gewerkt is en waarin de relatie wordt beschreven tussen de lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis en de onderwijsbehoeften.</p> <p>Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Behoeftte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning en/of ○ de leerling heeft behoefte aan een rustruimte en/of aangepaste sanitaire voorzieningen. <p>D. Didactische begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Extra onderwijsbehoeften als het gaat om informatieverwerking, taakgerichtheid, concentratie en/of werktempo. 	
<p>Ondersteuningsstructuur</p>	<p>Passende ondersteuning op het reguliere onderwijs is vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling ontoereikend.</p>	

Toelaatbaarheidscriteria VSO lichamelijk beperkt – LB – categorie 2

Het toekennen van een TLV VSO LB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteunings-behoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 2.

	Indicatoren voor onderwijs aan lichamelijk gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> ○ Leerlingen met een IQ hoger dan 70 en/of ○ een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die leidt tot motorische beperkingen en leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen. 	<p>Recente (niet ouder dan 1 jaar)rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen. Bijvoorbeeld een behandelverslag van kinderarts, kinder-neuroloog, revalidatie-planbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.</p>
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij gebruik van technische hulpmiddelen en/of ○ behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afhankelijk van paramedische behandelingen en hulpmiddelen en/of ○ behoefte aan een vermindering van leertijd met ten minste 25% door noodzakelijke zorg of aan de aandoening gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Behoefte aan aangepaste sanitaire voorzieningen en volledig rolstoeltoegankelijk schoolgebouw en/of ○ behoefte aan het inzetten van speciale (technische) hulpmiddelen en materialen en/ of ○ behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. <p>D. Didactische begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Behoefte aan ondersteuning bij onderwijs voorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten en handelingen en/of ○ behoefte aan ondersteuningsvormen die zijn gericht op het (stimuleren van het) leerproces, zoals praktische 	<p>Recent (minder dan een jaar geleden) geëvalueerd OPP, waarmee ten minste 6 maanden is gewerkt en waarin de relatie wordt beschreven tussen de motorische en lichamelijke beperkingen en de onderwijsbehoeften.</p> <p>Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.</p>

	<p>begeleiding tijdens de les of speciale ondersteuning bij specifieke vakken.</p>	
<p>Ondersteuningsstructuur</p>	<p>Passende ondersteuning op het reguliere onderwijs is vanuit de basisondersteuning en extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling ontoereikend.</p>	

Toelaatbaarheidscriteria VSO Ernstig Meervoudig Beperkt – EMB – categorie 3²

Het toekennen van een TLV VSO EMB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 3.

	Indicatoren voor onderwijs aan meervoudig gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken	Een ernstige stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ tot 35) met bijbehorend zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende medische- of gedragsproblematiek.	Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker of een beschrijving van de intellectuele, motorische, communicatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, bijvoorbeeld volgens het LACCS-model, opgesteld door een psycholoog, orthopedagoog of een arts.
Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan	<p>De meeste intelligentietests zijn niet berekend op afname bij zeer zwak presterende leerlingen. Een IQ <55 is onvoldoende betrouwbaar vast te stellen. Daarom wordt naast een IQ-meting ook gekeken naar het ontwikkelingsniveau van de leerling. Onderstaande beschrijving is gebaseerd op Resing & Blok 2002 (Artikel IQ-classificatie Resing & Blok.pdf).</p> <p>IQ 20-34, kalenderleeftijd: 6-21 jaar en referentieleeftijd 2-4 jaar)</p> <p>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan: Kan meestal leren lopen. Kan taal begrijpen en erop reageren. De spraakontwikkeling is beperkt. De leerling beschikt niet over de basisvoorwaarden om te leren lezen, schrijven en rekenen. De leerling kan getraind worden in elementaire verzorging en andere basisvaardigheden, bijvoorbeeld: aankleden, haren kammen, zelfstandig uit een beker drinken en een vorm van zindelijkheid aanleren is mogelijk. Heeft hulp nodig bij de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen. Heeft leiding nodig en intensieve, sturende begeleiding. De leerling heeft</p>	<p>Recent geëvalueerd OPP, waarmee ten minste 6 maanden gewerkt is en waarin de onderwijsdoelen waaraan gewerkt wordt beschreven zijn.</p> <p>Recente (niet ouder dan 1 jaar) rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen</p>

² Een bekostigingscategorie 3 kan alleen worden aangevraagd wanneer er sprake is van EMB problematiek

	onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.	
--	--	--